

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: СЭА-2022/198/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.selenge@audit.gov.mn

Сүхбаатар сум
2022 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Энхтуяа

Утас: 70363040 Цахим хаяг: enkhtuyach@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Батмөнх

Утас: 70363036 Цахим хаяг: batmunkhb@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Ундаръяа

Утас: 70376994 Цахим хаяг: dalaivandarkhan@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БСШУЯ	Боловсрол соёл шинжлэх ухааны яам
БШУ	Боловсрол шинжлэх ухааны

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	13
3.Аудитын тайлан	14
3.1. Ерөнхий зүйл	14
3.2. Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	15
3.4. Материаллаг байдал.....	15
3.5. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	15
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	16
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	17
3.8 Аудитын гол асуудал.....	18
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	18
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	18
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	18
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19
4. Аудитын илрүүлэлт.....	19
4.1 Залруулсан алдаа	Error! Bookmark not defined.
4.2 Төлбөрийн акт.....	19
4.3 Зөвлөмж	19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	20

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

213200 Сэлэнгэ аймаг, Сүхбаатар сум
Цагаан Эрэг II баг
Утас: 7036-3040, Факс: (976)-7036-3040
E-mail: Selenge@audit.gov.mn

2022.08.25 № СЭА-2022/198-НА-СТА-ТШЗ

танай _____-ны № _____-г

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

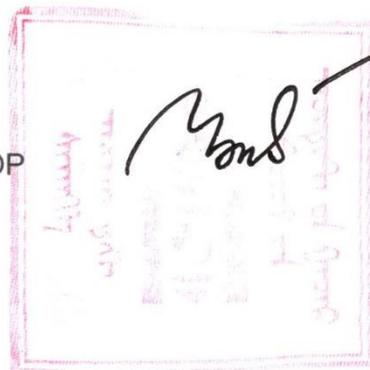
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБООУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭНХТУЯА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	40,717,799.76	77,176,895.29
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	0.00	0.00
31100	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	0.00	0.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	0.00	0.00
33	АВЛАГА	0.00	0.00
34	УРЬДЧИЛГАА	0.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	40,717,799.76	77,176,895.29
35400	Хангамжийн материал	40,717,799.76	77,176,895.29
35410	Бичиг хэргийн материал	339,000.00	1,315,000.00
35420	Аж ахуйн материал	21,028,300.00	55,660,560.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,500,000.00	3,500,000.00
35460	Хүнсний материал	0.00	111,491.97
35470	Бусад хангамжийн материал	15,850,499.76	16,589,843.32
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,110,281,949.69	1,583,740,656.11
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	0.00	0.00
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,110,281,949.69	1,583,740,656.11
39200	Биет хөрөнгө	1,092,033,949.69	1,565,492,656.11
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	921,590,516.78	1,440,491,894.78
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,369,367.52)	(77,543,793.21)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	14,562,500.00	5,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,562,500.00)	0.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	165,446,446.57	154,992,108.43
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(88,723,693.46)	(83,027,791.93)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	85,534,346.71	66,921,300.44
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(41,200,789.83)	(23,797,413.06)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	100,982,023.10	102,384,204.92
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(33,596,172.28)	(41,423,103.48)
39217	Ном	31,370,639.62	21,495,249.22
39300	Биет бус хөрөнгө	18,248,000.00	18,248,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,248,000.00	18,248,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,150,999,749.45	1,660,917,551.40
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
41300	Өглөг	0.00	0.00
41400	Урьдчилж орсон орлого	0.00	0.00
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
42200	Урт хугацаат зээл	0.00	0.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,150,999,749.45	1,660,917,551.40
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,150,999,749.45	1,660,917,551.40
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	439,352,988.00	439,352,988.00
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	439,352,988.00	439,352,988.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	(913,994,401.72)	(404,076,599.77)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(913,994,401.72)	(913,994,401.72)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	509,917,801.95
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,625,641,163.17	1,625,641,163.17
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,150,999,749.45	1,660,917,551.40

2.2 Аудит хийсэн САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,677,830,755.01	1,566,776,775.21
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	686,410,855.01	577,724,185.21
120	Нийтлэг татварын бус орлого	57,498,955.01	577,724,185.21
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,413,277.38	0.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	10,413,277.38	0.00
120009	Бусад орлого	240,436.39	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	31,750,814.91	545,337,195.65
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	15,094,426.33	32,386,989.56
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	628,911,900.00	0.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	628,911,900.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	991,419,900.00	989,052,590.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	862,844,500.00	840,488,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	862,844,500.00	840,488,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	550,000.00	8,514,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	275,000.00	8,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	275,000.00	514,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	128,025,400.00	140,014,990.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	128,025,400.00	140,014,990.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	0.00	35,000.00
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0.00	35,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,045,420,437.53	1,034,268,347.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,045,420,437.53	1,034,268,347.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	973,987,404.72	994,265,475.37
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	669,283,129.00	668,495,267.00
210101	Үндсэн цалин	431,424,205.00	429,138,072.00
210102	Нэмэгдэл	184,335,865.00	199,959,352.00
210104	Урамшуулал	53,523,059.00	39,397,843.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	85,300,551.00	88,264,411.80
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,514,480.62	61,594,773.01
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,209,621.50	6,735,301.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,748,850.34	5,388,222.24
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,302,506.36	1,317,275.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,525,092.18	13,228,839.40
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	127,356,700.00	139,569,390.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,642,400.00	4,356,190.00
210302	Түлш, халаалт	103,097,000.00	116,596,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	18,617,300.00	18,617,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,278,864.57	5,087,746.00
210401	Бичиг хэрэг	634,536.39	756,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,609,815.00	1,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	400,400.00	1,069,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	889,600.00	431,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,744,513.18	1,630,246.00
2105	Нормативт зардал	7,416,201.15	8,410,897.03

Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	233,000.00	233,400.00
210502	Хоол, хүнс	6,678,401.15	7,337,857.03
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	504,800.00	839,640.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,747,600.00	2,466,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	470,000.00
210604	Урсгал засвар	1,747,600.00	1,996,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	288,200.00	585,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	288,200.00	585,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,338,100.00	5,700,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,088,100.00	4,692,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	1,008,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,250,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,978,059.00	75,685,463.54
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	620,080.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,702,200.00	2,763,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	66,655,779.00	72,922,063.54
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	71,433,032.81	40,002,872.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	17,675,270.81	29,487,298.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,975,270.81	28,987,298.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	700,000.00	500,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	53,757,762.00	0.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	53,757,762.00	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	10,515,574.20
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	10,515,574.20
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	0.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	632,410,317.48	532,508,427.64
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	0.00	0.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	22,590,625.69
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0.00	22,590,625.69
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	0.00	(22,590,625.69)
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	623,410,317.48	509,917,801.95

2.3 Аудит хийсэн МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,620,331,800.00	989,052,590.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	628,911,900.00	0.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	0.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	0.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	628,911,900.00	0.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	628,911,900.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	991,419,900.00	989,052,590.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	862,844,500.00	840,488,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	862,844,500.00	840,488,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	550,000.00	8,514,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	275,000.00	8,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	275,000.00	514,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	128,025,400.00	140,014,990.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	128,025,400.00	140,014,990.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	0.00	35,000.00
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0.00	35,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	971,606,500.00	965,418,390.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	971,606,500.00	965,418,390.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	902,542,671.00	925,325,317.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	669,283,129.00	668,495,267.00
210101	Үндсэн цалин	431,424,205.00	429,138,072.00
210102	Нэмэгдэл	184,335,865.00	199,959,352.00
210104	Урамшуулал	53,523,059.00	39,397,843.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	85,300,551.00	88,264,411.80
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,514,480.62	61,594,773.01
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,209,621.50	6,735,301.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,748,850.34	5,388,222.24
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,302,506.36	1,319,838.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,525,092.18	13,226,276.33
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	127,356,700.00	139,569,390.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,642,400.00	4,356,190.00
210302	Түлш, халаалт	103,097,000.00	116,596,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	18,617,300.00	18,617,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,055,515.00	4,754,200.00
210401	Бичиг хэрэг	394,100.00	756,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,609,815.00	1,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	400,400.00	1,069,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	889,600.00	431,100.00

**Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,761,600.00	1,296,700.00
2105	Нормативт зардал	6,428,596.00	11,760,349.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	233,000.00	233,400.00
210502	Хоол, хүнс	5,221,296.00	7,359,149.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	974,300.00	4,167,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,407,600.00	2,466,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	470,000.00
210604	Урсгал засвар	2,407,600.00	1,996,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	288,200.00	585,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	288,200.00	585,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,338,100.00	6,666,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,088,100.00	5,658,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	1,008,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,250,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,084,280.00	2,763,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,382,080.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,702,200.00	2,763,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	69,063,829.00	40,093,072.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,306,067.00	29,577,498.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	14,606,067.00	29,077,498.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	700,000.00	500,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	53,757,762.00	0.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	53,757,762.00	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	10,515,574.20
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	10,515,574.20
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	648,725,300.00	23,634,200.00
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	0.00	0.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	28,124,500.00	23,634,200.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	28,124,500.00	23,634,200.00
225101	Дотоод эх үүсвэрээр	28,124,500.00	23,634,200.00
225102	Бусад хөрөнгө	8,586,100.00	0.00
225103	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	19,538,400.00	23,634,200.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(28,124,500.00)	(23,634,200.00)
14	Бусад эх үүсвэр	0.00	0.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	620,600,800.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	439,352,988.00	1,625,641,163.17	(906,564,105.43)	1,158,430,045.74
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(7,430,296.29)	(7,430,296.29)
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	439,352,988.00	1,625,641,163.17	(913,994,401.72)	1,150,999,749.45
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	509,917,801.95	509,917,801.95
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	439,352,988.00	1,625,641,163.17	(404,076,599.77)	1,660,917,551.40

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү	Харьцуулалт
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	986,113,900.00	989,052,590.00	(2,938,690.00)	100.30%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	986,113,900.00	965,418,390.00	20,695,510.00	97.90%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	955,189,800.00	925,325,317.80	29,864,482.20	96.87%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	672,850,500.00	668,495,267.00	4,355,233.00	99.35%
210101	Үндсэн цалин	471,354,500.00	429,138,072.00	42,216,428.00	91.04%
210102	Нэмэгдэл	162,089,500.00	199,959,352.00	(37,869,852.00)	123.36%
210104	Урамшуулал	39,406,500.00	39,397,843.00	8,657.00	99.98%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	89,114,600.00	88,264,411.80	850,188.20	99.05%
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,900,600.00	61,594,773.01	305,826.99	99.51%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,803,500.00	6,735,301.99	68,198.01	99.00%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,442,800.00	5,388,222.24	54,577.76	99.00%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,360,700.00	1,319,838.23	40,861.77	97.00%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,607,000.00	13,226,276.33	380,723.67	97.20%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	145,179,700.00	139,569,390.00	5,610,310.00	96.14%
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,966,500.00	4,356,190.00	5,610,310.00	43.71%
210302	Түлш, халаалт	116,596,000.00	116,596,000.00	-	100.00%
210303	Цэвэр, бохир ус	18,617,200.00	18,617,200.00	-	100.00%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,854,500.00	4,754,200.00	1,100,300.00	81.21%
210401	Бичиг хэрэг	451,900.00	756,900.00	(305,000.00)	167.49%
210402	Тээвэр, шатахуун	1,200,000.00	1,200,000.00	-	100.00%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,074,600.00	1,069,500.00	1,005,100.00	51.55%
210404	Ном, хэвлэл	609,200.00	-	609,200.00	0.00%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	222,100.00	431,100.00	(209,000.00)	194.10%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,296,700.00	1,296,700.00	-	100.00%
2105	Нормативт зардал	14,583,700.00	11,760,349.00	2,823,351.00	80.64%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	233,400.00	233,400.00	-	100.00%
210502	Хоол, хүнс	10,182,500.00	7,359,149.00	2,823,351.00	72.27%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,167,800.00	4,167,800.00	-	100.00%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,996,900.00	2,466,900.00	19,530,000.00	11.21%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,000,000.00	470,000.00	13,530,000.00	3.36%
210602	Тавилга	6,000,000.00	-	6,000,000.00	0.00%
210604	Урсгал засвар	1,996,900.00	1,996,900.00	-	100.00%
2107	Томилолт, зочны зардал	585,400.00	585,400.00	-	100.00%
210702	Дотоод албан томилолт	585,400.00	585,400.00	-	100.00%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,161,100.00	6,666,000.00	(4,504,900.00)	308.45%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,153,100.00	5,658,000.00	(4,504,900.00)	490.68%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,008,000.00	1,008,000.00	-	100.00%

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,763,400.00	2,763,400.00	-	100.00%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,763,400.00	2,763,400.00	-	100.00%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	30,924,100.00	40,093,072.20	(9,168,972.20)	129.65%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,924,100.00	29,577,498.00	1,346,602.00	95.65%
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	30,424,100.00	29,077,498.00	1,346,602.00	95.57%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	500,000.00	-	100.00%
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	10,515,574.20	(10,515,574.20)	
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	10,515,574.20	(10,515,574.20)	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	23,634,200.00	(23,634,200.00)	
I	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	23,634,200.00	(23,634,200.00)	
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	985,713,900.00	989,052,590.00	(3,338,690.00)	100.34%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	840,088,600.00	849,002,600.00	(8,914,000.00)	101.06%
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	840,088,600.00	840,488,600.00	(400,000.00)	100.05%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	145,625,300.00	140,014,990.00	5,610,310.00	96.15%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	145,625,300.00	140,014,990.00	5,610,310.00	96.15%
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0.00	0.00	-	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	8,514,000.00	(8,514,000.00)	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	8,000,000.00	(8,000,000.00)	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	514,000.00	(514,000.00)	
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	0.00	0.00	-	
37	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	0.00	-	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00	-	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00	-	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	741.00	741.00	-	100.00%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00%
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00%
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	57.00	57.00	-	100.00%
620001	Удирдах ажилтан	4.00	4.00	-	100.00%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	39.00	39.00	-	100.00%
620003	Үйлчлэх ажилтан	14.00	14.00	-	100.00%
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	626.00	626.00	-	100.00%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	57.00	57.00	-	100.00%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		8,514,000.00	(8,514,000.00)
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		8,514,000.00	(8,514,000.00)
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		8,514,000.00	(8,514,000.00)
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		514,000.00	(514,000.00)
210401	Бичиг хэрэг		305,000.00	(305,000.00)
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		209,000.00	(209,000.00)
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		8,000,000.00	
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		8,000,000.00	
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		8,514,000.00	(8,514,000.00)
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		8,514,000.00	(8,514,000.00)
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		8,514,000.00	(8,514,000.00)
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)			
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн / цаашид Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургууль гэх/ 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд өгсөн төлбөрийн цахим баримттай, хүнсний материалтай холбоотой зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газартай байгуулсан гэрээний дагуу “Бэйкер Тилли Далайван аудит” ХХК-ийн Дархан салбарын аудитор Б.Ундаръяа, аудиторын туслах Ж.Сувд-Эрдэнэ нар гүйцэтгэж, хяналтыг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газрын менежер Б.Батмөнх, дарга, тэргүүлэх аудитор Ч.Энхтуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг “Бэйкер Тилли Далайван аудит” ХХК-ийн Дархан салбар-т 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ний өдрийн 02 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь “Хүүхдэд ээлтэй, бүгдэд нээлттэй, суралцагч байгууллага болно. Багаар ажиллаж, хамтдаа хөгжье” гэсэн зорилт тавин ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Монгол Улсын 2021 оны Төсвийн тухай хуулиар төсөв, санхүүжилттэй холбоотой,
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар шинэчлэгдсэн,
- Сангийн сайдын дэргэдэх Нягтлан бодох бүртгэл, аудитын стандартын хорооны 2020 оны 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан УСНББОУС-ын өөрчлөлт шинэчлэл хийгдсэн гэх мэт.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэлийн үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж дүгнэж байна.

Тус сургуулийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Тус сургуулийн 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалт хийгдээгүй хийгдээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4. Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 1,045,420.7 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 10,454.2 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 7,317.9 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 509,917.8 мянган төгрөгөөр буюу 44.3 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага			
Бараа материал	40,717.8	77,176.9	36,459.1
Үндсэн хөрөнгө	1,110,281.9	1,583,740.6	473,458.7

Нийт хөрөнгө	1,150,999.7	1,660,917.5	509,917.8
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,150,999.7	1,660,917.5	509,917.8
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1,150,999.7	1,660,917.5	509,917.8

Бараа материал дансны үлдэгдэл 36,459.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь БШУЯ-наас 13,569.9 мянган төгрөгийн хичээлийн хэрэглэгдэхүүн, Дэлхийн зөн олон улсын байгууллагаас 164.5 мянган төгрөгийн, аймгийн БСУГ-с 519.5 мянган төгрөгийн нэг удаагийн хамгаалах хэрэгсэл, ном, сумын ОНХС-с 18,133.0 мянган төгрөгийн хичээлийн хэрэглэгдэхүүн, зөөлөн эдлэлийг үнэ төлбөргүйгээр хүлээн авсан, төсвийн хөрөнгөөр 53,258.9 мянган төгрөгийн бараа материал бэлтгэн, 49,186.7 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулснаас шалтгаалсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл /анхны өртгөөр/ 471,798 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар сургуулийн барилгын их засвар хийгдэж 518,901.4 мянган төгрөгөөр капиталжуулсан, ДЗОУ-ын байгууллагаас 2,998.2 мянган төгрөгийн хүлэмж, БШУЯ-ны хөрөнгө оруулалтаар 3,085.2 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил, ном, сумын ОНХС-с 15,352.4 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж тавилга эд хогшлыг үнэ төлбөргүй орлогоор бүртгэсэн, төсвийн хөрөнгөөр 23,634.2 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил худалдан авсан, сумын ИТХТ-ийн 2021 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 21 дүгээр тогтоолоор 9,271.3 мянган төгрөгийн үлдэх өртөгтэй 82,610.6 мянган төгрөгийн хөрөнгө акталж данснаас хассан, Орон нутгийн өмчийн даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн 708 албан бичгийг үндэслэн 14,562.5 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгслийг 5,000.0 мянган төгрөгөөр дахин үнэлж бүртгэсэн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,660,917.5 мянган төгрөг болж 509,917.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн өссөнөөс шалтгаалсан байна.

Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн орлого үр дүнгийн тайлангийн нийт орлого өмнөх оноос 111,053.9 мянган төгрөгөөр буюу 7.0 хувиар буурсан нь тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого буурсан нь голлон нөлөөлжээ.

Тайлант оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 11,152.0 мянган төгрөгөөр буюу 1.0 хувиар буурсан нь бага үнэтэй түргэн элэгдэх, ахуйн зардал буурсан нь голлон шалтгаалсан байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус сургуулийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,054,580.1 мянган төгрөгөөр төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна. Сургуулийн сургалтын үйл ажиллагаа нь танхим болон танхимын бус үйл ажиллагаанд шилжүүлсэнтэй холбоотойгоор төсөвт өөрчлөлт орсон байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөр 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр **986,013.9** мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 840,088.6 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс */тусгай зориулалтын шилжүүлгээр/*, 145,625.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгийн 840,488.6 мянган төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 140,015.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт, өөрийн орлого 35.0 мянган төгрөгийн зэрэг нийт 980,538.6 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд **970,023.0** мянган төгрөгийг зарцуулж, төсвийн зарлагын хэмнэлтийн 10,515.6 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 970,023.0 мянган төгрөг буюу 98.4 хувьтай тайлагнагдсан нь цалин, НДШ-ийн зардал 5,205.4 мянган төгрөгөөр, байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал 5,610.3 мянган төгрөгөөр хэмнэгдсэн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв:

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд БШУЯ-с “*Үеийн гайхамшиг*” төсөлд 8,000.0 мянган төгрөг, БСГ-аас ариутгал халдваргүйжүүлэлт 209.0 мянган төгрөг, үнэлгээний шалгалтын зардалд 305.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосныг зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

1. БШУ-ны сайд болон Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 08 дугаар сарын 19-ний өдрийн А/292, А/525 дугаар хамтарсан “Түр журам журам батлах тухай ” тушаалын хоёрдугаар хавсралт “*Короновируст халдварын үед ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээл, сургалт зохион байгуулахад мөрдөх түр журам*”-ын дагуу хичээл сургалтын үйл ажиллагааг танхим болон танхимын бус сургалтад шилжүүлсэн байна.

2. Өндөр настны тэтгэвэр тогтоолгон ажиллаж байгаа багш Р.Цэцгээд 518.2 мянган төгрөгийн орон нутгийн нэмэгдэл цалин олгосон байна. Уг албан хаагч нь Төрийн

албаны тухай хуулийн 36.2.2 дахь заалтын дагуу өндөр настны тэтгэврээ тогтоолгож, төрийн албанаас бүр мөсөн чөлөөлөгдсөн тул цаашид шаардлагатай гэж үзвэл төрийн албаны шатлалаар бус ажил гүйцэтгүүлэх гэрээний үндсэн дээр төрийн албаны ямар нэгэн нэмэгдэл цалин, урамшуулалгүйгээр ажлын хөлсийг харилцан тохиролцож тогтмолоор тогтоон ажиллах нь зүйтэй юм.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд шилэн дансны цахим хуудсанд оруулбал зохих 149 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн оруулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

3.9.2 Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилт

Хүдэр сумын ерөнхий боловсролын сургуульд 986,013.9 мянган төгрөгийн төсөв батлагдаж, гүйцэтгэлээр 970,023.0 мянган төгрөгийг зарцуулан, төсвийн төлөвлөгөөг 1.6 хувиар хэмнэсэн нь Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын 1.1-д: “.....*батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах*” гэж заасныг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Тус сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2019 оны А/60 дугаар тушаалаар “Итгэмжлэл” олгож, Зөрчилгүй санал дүгнэлт өгөгдсөн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 38,600.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 154.1 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 1 акт тогтоож, 38,446.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

4.1 Төлбөрийн акт

1. Эрх бүхий албан тушаалтны тушаал шийдвэргүйгээр Б.Дэлгэрцэцэгийн цалингийн шатлалыг ахиулж 154.1 мянган төгрөгийн цалин илүү олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх “*Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно*”, 20.2.5 дахь “*дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах*” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн бөгөөд санхүүгийн тайлангийн “*Нийцсэн бөгөөд зохистой байх*” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү олгосон нэмэгдэл цалинг нөхөн төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоох.

4.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав.

1.1 Бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр тооцооны баримтууд

1.1.1 **Илрүүлэлт:** Тайлант онд 36,436.6 мянган төгрөгийн хүнсний материалын худалдан авалтыг холбогдох үзүүлэлтүүдийг тусгасан төлбөрийн баримтаар баталгаажуулаагүй, цахим системд шивэгдээгүй байна.

1.1.2 **Өгсөн зөвлөмж:** Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйл 28.5-д “*Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй*” гэсэн заалт болон Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаал 1 дүгээр хавсралтын 6.5 дахь “*Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм. Төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын Стандарт MNS 6529:2015 “Татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага”-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ*” гэж заасны дагуу төлбөрийн цахим баримтыг үндэслэж ажил гүйлгээг гүйцэтгэж байх

1.2 Бараа материалын данстай холбоотой

1.2.1 Хүнсний материалын худалдан авалтыг 21 нэр төрлийн бараа бүтээгдэхүүн дээр түүвэрлэж үзэхэд гэрээнд санал болгосон үнийн дүнгээс 8-10 хувиар нэмэгдүүлж нийт 2,009.6 мянган төгрөгөөр нэмэлт гэрээ хийгээгүйгээр худалдан авалт хийсэн байна.

1.2.2 Өгсөн зөвлөмж: ТБОНӨХБАУХА тухай хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.4-д “Худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний тоног төхөөрөмж, үндсэн материал, түүхий эд, хөдөлмөрийн хөлсний үнэнд захиалагч дараах тохиолдолд тохируулга хийхээр гэрээнд тусгаж болно”, 40.4.1 “хоёр жилээс дээш хугацаанд хэрэгжих гэрээний явцад хэрэглээний үнийн индекс өөрчлөгдсөн, 40.4.2-д “суурь үнэ огцом өөрчлөгдсөн”, 41.1.2-д “энэ хуулийн 40.4-д зааснаас бусад тохиолдолд гэрээний үнийг нэмэгдүүлэхийг өөрчлөхийг хориглоно” гэж заасны дагуу бараа бүтээгдэхүүний суурь үнэ өөрчлөгдсөн тохиолдолд гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		/мянган төгрөгөөр/							
				Үүнээс							
		Тоо	Дүн	Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хүдэр сумын Ерөнхий боловсролын сургууль	3	38,600.3			1	154.1			2	38,446.2

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.